

NAS GLAS

Glasilu Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo
v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1·50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Glasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Državne finance in naše plače.

Tako pri nas kakor tudi v inozemstvu so odsihdob in vedno vse vlade naziranj, da zavisi regulacija službenih prejemkov od drž. proračuna, ki je edino pravo merilo, koliko in kakšna bremena lahko vzdrži splošno narodno gospodarstvo. »Državni prihodi so dosegli svoj višek... strune ne smemo napenjati, sicer se zruši pod pezo davkov vse naše narodno gospodarstvo« itd., taki in slični so izgovori, ki jih čujemo vsak dan iz ust naših odgovornih krmilarjev, kadar gre za kakšno popoljšanje plač, dnevnic itd. Res je, vsem tem razlogom ni mogoče niti pametno ugovarjati.

Ne glede na to, da je mnenje o naraščanju državnih prihodov dependno od finančne in davčne politike vsakratne vlade; in, exposito, da je povišanje prihodov neoportuno, ker bi se sicer trajno oškodovalo narodno gospodarstvo, pa se vendar pojavi zopet vlada in njeni kimovci, ki razlagajo, da država nikakor ne more utrpjeti razhodov, višjih od prihodov. Tudi v državnem gospodarstvu mora biti enakovesje! Ta temeljni nauk drž. brezdomno; izvaja se pa iz njega nastopni napačni zaključek: Državni nameščenci se morajo zatorej zadovoljiti z danimi najvišjimi plačami tudi tedaj, ako je splošno priznано, da ne zadoščajo ti prejemki niti za najnujšje življenske potrebe. Potemtakem naj mora državotvorna dobra volja nadomestiti manco na prejemkih... Namenoma in vedoma se prezira dejstvo, da se siloma ne more potlačiti lakote, da se samo z dobro voljo ne more pogasiti žeje in ne zadušiti krika po najnujšjih življenskih potrebah niti za izvesten čas, kaj šele kar za desetletje. Zbog tega izvaja državni nameščenec, ki preizkuša ta dejstva na svoji lastni koži, popolnoma drugačen, toda pravilen zaključek, ki pravi: Taka državna edinica, ki za svoje uslužbence ne zmore niti eksistenčnega minimuma, taka uprava, ki se vzdržuje na dovršju samo na rovaš brezmejnne bede svojih delavcev, takšen državni organizem ni zmožen življenja pa tudi pravice nima do njega!

Državni nameščenci se za to svojo trditev lahko sklicujemo na klasično pričo in sicer na bivšega nemškega finančnega ministra v. Miquela, ki o njem vsekako ne moremo trditi, da bi zanikal državo ali pa, da bi bil že komunist. Ko je namreč ta minister v letu 1917 predložil iz lastnega nagiba, ne da bi se namreč zbal kakšnega ultimata ali grožnje, v zbornici zakonski osmutek o regulaciji službenih prejemkov in so ga preljudi poslanci vprašali, kako namerava pokriti novi potrošek, je odgovoril kratko in jedrnat: »Vprašanje kritja ni na dnevnem redu, pač pa regulacija. Kritje se mora najti! Ako

kakšna država svojega uradništva ne zmore zadovoljivo honorirati, nima pravice do obstoja«. Tako jim je odgovoril, kajti v. Miquel je bil velik državnik.

Problem o službenih prejemkih je treba načeti baš z nasprotne strani; plače niso zavisne od državnih prihodov, temveč nasprotno: plače v neobhodno najvišini morajo določati prihode. Če hoče država obstati, ne more pogrešati svojih izvršilnih organov, svojih nameščencev; v prvi vrsti je treba poskrbeti zanje, da se plačajo. Od rednega, točnega in brezskrbnega funkcioniranja vsega mehanizma je zavisno vse narodno gospodarstvo, blagostanje in zadovoljnost ljudstva.

To smo poudarjali že tolikokrat, poudarjamo še vedno in bomo govorili vse dotlej, da nas bodo čuli. Brez države ni narodnega gospodarstva in če to ne zmore neobhodno potrebega novca za vzdrževanje svojega aparata, v prvi vrsti za plače uslužbencev, potem taka država ne more živeti in jo je treba nanovo in temeljito preustrojiti. Vsi poizkusi, vzdržati državo z našim krčenjem in potiskanjem naših plač na nevzdržno nižino, se morajo naposled izjaloviti in dovesti do najresnejših kriz in zapletljajev.

Preustroj državne oblike na lično ali notranjo plat ni skrb ter briga državnih nameščencev, pač se pa morajo le-ti boriti z vsemi silami proti insinucijam, da so nezvesti podaniki-državljanji in da rujejo proti državi. Upreti se moramo odločno proti domnevi, da je naperjen naš boj za vsakdanji kruh — žalibog dovolj žalostno, da je v resnici boj — proti obstoju lastne države, vse to pa zbog dejstva, da se problem o naših prejemkih zavestno postavlja na glavo ter se ga namenoma rešuje po napačni poti.

—č.

Tajniško poročilo na rednem občnem zboru Osr. Zveze v Ljubljani z dne 2. januarja 1926.

Zvezin tajnik Joža Bekš je podal sledeče poročilo:

Cenjeni zborovalci!

Glavni odbor naše Zveze mi je položil na sree, naj bo tajniško poročilo o delovanju O. Z. čim krajše. Temu nalogu se odzovem tem laže, ker ob zaključku skoro poldrugoletnega dlovanja naše Zveze v sedanjem ustroju z ozirom na izboljšanje socialnega položaja ne moremo beležiti niti enega uspeha.

Takšno bilanco so morale podati na svojih skupščinah v ostalem tudi vse druge pokrajinske Zveze in na zadnji redni skupščini v Zagrebu tudi Glavni Savez sam. Napačno pa bi me razumel tisti, ki bi te moje uvodne besede tolmačil v tem zmislu, kakor da je takozvani glavni odbor Zveze — drugi odbori, ki jih določajo sedaj veljavna pravila, se žal niti konstituirati niso mogli — držal od 9. avg. 1925., t. j. od dneva, ko se je vršil zadnji redni občni zbor naše Zveze, križem roke.

Glavni odbor je po svojih močeh delal, ni pa njegova najmanjša krivda, ako smo državni nameščenci v gmotnem pogledu padli pod nivo, ki smo ga zavzemali avgusta meseca 1925.

Dobra namera, da bi naša Zveza z izpremembo pravil omogočila vsestransko udejstvovanje v zborih delegatov tudi z grupama zvančnikov in služiteljev ter privabila njihove organizacije pod svoje okrilje, se je žal izjalovila. Izvemši društvo sodnih poduradnikov in slug, ki šteje 52 članov, — zvančnikov niti ne omenjam — ni v Zvezi včlanjeno nobeno drugo društvo nižjih državnih uslužbencev. Število vseh teh pa gre v Sloveniji v tisoče. Nova pravila Zveze, ki so bila od ministristva notranjih zadev potrjena 26. maja 1925., torej v nobenem oziru niso dosegla svojega namena in naši Zvezi niti na zadnjem niti na današnjem občnem zboru ne pritiče ta naziv.

Naša organizacija je sicer Zveza nekaterih društev uradniških strok v Sloveniji, ni pa še davno Zveza javnih nameščencev za Slovenijo, ki bi morala obsežati prav vse organizacije aktivnih in vpokojenih drž. nameščencev. — Ta moment je treba ob vstopu v novo upravno leto posebno povdariti.

Glavni odbor Zveze je prišel na predlanskem občnem zboru do zaključka, da je treba v prvi vrsti zainteresirati za naše zahteve javnost. Zato je od Glavnega Saveza zahteval, naj organizira po vseh večjih mestih naše države manifestacijska zborovanja, s katerih naj se odpošljejo enako glaseče brzojavke. Iz razlogov, ki nam še danes niso znani, ki pa so jih brez dvoma zakrivile takratne politične prilike, do enotnega nastopa v javnosti, kakor ga je želela naša Zveza, tudi navzlic urgencam z dne 9. in 29. oktobra 1925. ni prišlo. Glavni Savez na našo inicijativo sploh ni reagiral, vsled česar smo bili pripuščeni samim sebi. Izšel je zakon o proračunskih dvanajstinah za mesec avgust, oktober in november 1925. Z mnogimi členi je ta zakon reformiral činovnički zakon in peius ter zadal vsem državnim nameščencem nov udarec. Zopet je naša Zveza apelirala na Glavni Savez. Ker je ostala resolucija ljubljanske skupščine Glav. Saveza z dne 19. in 20. aprila 1925. brez odziva in je bila za 30. avgusta 1925. v Beogradu projektirana izredna skupščina preložena, smo postopali na lastno roko ter sezvali 20. decembra 1925. manifestačna zborovanja v Ljubljani, Celju, Mariboru in Kranju. Tudi Novo mesto, Krško in Radeče so se našemu pozivu odzvali. S teh manifestačnih zborovanj smo sicer poslali predsedstvu narodne skupščine in predsedniku vlade primerno stilizirano brzojavko, a depeša je bila le uadrea po vodi. Manjkalo je enodušnosti in dobro izvedene organizacije. Zborovanje v ljubljanskem »Ljudskem domu« se je relativno najslabše obneslo, ker smo spravili skupaj komaj 100 udeležencev, dasi bi morala biti spričo dejstva, da živi v Ljubljani okrog 5000 drž. nameščencev, zborovalna dvorana veliko premajhna. V Sloveniji je prednjačilo Celje, dočim je zborovala v Zagrebu samo Činovnička udruga. V vseh drugih mestih države, z Beogradom v ospredju, pa sploh ni bilo nikakega odjeka, ker je ostal Glavni Savez docela sterilen. Danes lahko trdimo, da smo skupni organizaciji s temi manifestačnimi zborovanji več škodovali nego koristili, ker smo z njimi vladi nehote demonstrirali razcepjenost v svojih vrstah in našo nemoč, kar oboje je vsakokratna vlada vse do zadnjih dni na način, ki je bil za vse državne

nameščence občuten, dosledno uvaževala. Spomenice, vloge in depeše, ki smo jih pošiljali Glavnemu Savezu, so ostale brez uspeha. Sledile so nove proračunske dvanajstine, ki so določile za doseg penzije najmanjšo službeno dobo 15 let. Vseh drž. nameščencev se je lotila popolna apatija in videti je bilo, da se ladja že potaplja. Pričeti smo morali misliti globlje in zgrabití za zlo tam, kjer je najbolj bolelo. — Treba je bilo razmišljati o reorganizaciji Glavnega Saveza in vseh pokrajinskih Zvez. Po dolgem naporu, ki ga je predhodno vsaj idejno pripravila naša Zveza na širši seji vseh predsednikov pokrajinskih Zvez že 26. novembra 1925., se nam je posrečilo pripraviti Glavni Savez, da mu je treba novih modernih statutov, vsem pokrajinskim Zvezam pa enotnih pravil.

Na tej širši seji je moral predsednik g. Lilleg izvršiti težko nalogo, ki mu jo je poveril Glavni odbor. Ugotoviti je moral pred vsem, kakšne korake in s kakšnim uspehom je podvzela uprava Glavnega Saveza od ljubljanskega kongresa, t. j. od aprila 1925. dalje. Z vso energijo je moral skušati uveljaviti ljubljansko resolucijo (izplačilo razlik, zvišanje stanarine, prevedbo kronskih vpokojencev na dinarske, oprostitev drž. nameščencev od plačevanja komorskih doklad, uvrstitev Ljubljane in Mrborora v I. drag. razred, razširjenje olajšav za železniške voznje na vpokojence itd. itd.). Zainteresirati se je moral za revizijo činov. zakona v Zvezi z uredbo o razvrstitvi in za usodo dotične ankete, ki nam jo je vlada svoj čas obetala, skratka: oživiti je moral vse naše postulate ne samo pri upravi Glavnega Saveza, marveč tudi v klubskih sobah narodne skupščine in v ministrskih kabinetih. S kakšnimi uspehi, to ste čitali v »Našem Glasu« in bi bilo odveč, da bi se v svojem poročilu z negativno stranjo njegovega trudapolnega prizadevanja podrobno bavil.

Interpelacije nekaterih narodnih poslancev na finančnega ministra so se reševale deloma z izogibajočimi izgovori, da je državni proračun že itak preveč obremenjen, ali pa z izjavami — osobito glede izplačila razlik — »da se ovaj predlog uputi finansijskom odboru«, ki skoraj nikdar ni bil sklepčen.

Treba je bilo priti do neke odločitve, kar je končno uvidel tudi Glavni Savez. Na energično zahtevo naše Zveze se je slednjič za 14. in 15. februarja 1926. sklical v Beogradu izredni kongres. Ta kongres je bil najavljen na precej pompoznen način. »Na njem bi se moral izvršiti odločilen prelom v načinu akcije za izboljšanje gmotnega položaja drž. nameščencev. Ker so bile vse dosedanje prošnje brezuspešne, je dozorela končno v vseh drž. nameščencih misel, da je treba poseči po drugačnih sredstvih, ako hočejo doseči ono, kar zaslužijo i po svojem svojstvu i po svojih funkcijah. Ta izredni kongres naj bi pokazal enotnost vseh nameščencev, izzvenel naj bi v odločen klic, da zanje drž. služba ni nikakšna sinekura, marveč samo izbrano sredstvo za njihov in njihovih družin obstanek. Uprava Glavnega Saveza je sklenila, da bo podala na tem kongresu ostavko. Iznesla bo podrobno poročilo o vseh korakih, ki jih je na merodajnih mestih zastavila v prid drž. nameščencev. Kongresisti bodo imeli priliko preценiti, koliko dobre volje kažejo tisti, ki nam režejo kruh. Kongres pa bo dal tudi navodila, v kateri pravec je treba usmeriti nadaljno pot, ki bo izključevala vsako nemoško prosjačenje. Utrditi bo treba nove metode, ki morajo dovesti do izvestnih boljših rezultatov in v to svrhu izvesti pregrupacijo organizacij, da se ustvari med organizacijami jačja kohezija in ustvari skupna, edinstvena fronta za doseg zaščite in obrambe že prizanih pravic.« — In tako dalje!

Kongres se je 14. in 15. februarja t. l. v resnici vršil, ponovil v resoluciji — seveda zopet brez uspeha — vse naše znane zahteve, postavil pa je, ko se je izrekla upravi na podlagi njenega poročila zaupnica, tudi temelj popolne reorganizacije tako Glavnega Saveza kot pokrajinskih Zvez. Kongres je na predlog naše Zveze definitivno odločil, da se morajo sestaviti za Glavni Savez in vse pokrajinske Zveze nova moderna pravila.

Predsednik vlade g. Uzunović je tisti čas zadržal, da je vlada pristala na izplačilo razlik, na prevedbo kronskih vpokojencev in na razveljavljenje vseh izprememb ter dopolnitev uradniškega zakona, ki so bile uveljavljene z dvanajstinskimi zakoni, osobito razveljavljenje onih določil, ki so utesnevala pravico do penzije, nič od vsega tega pa se ni zgodilo. Amandman glede kredita 50—70 milijonov dinarjev za izplačilo dolžnih razlik k proračunu za leto 1926./27. je sicer finančni odbor osvojil, finančni minister dr. Stojadinović pa je

izvolil pri definitivni redakciji budžeta za leto 1926./27. nanj pozabiti. Vprašanje prevedbe kronskih penzionistov je ostalo nerešeno v ministrskem svetu, finančni zakon za leto 1926./27. pa je ponovil vse tiste določbe, ki izpreminjajo uradniški zakon in peius in ki so jih vsebovali trije predhodni zakoni o proračunskih dvanajstinah. Položaj je torej ostal za vse drž. nameščence neizpremenjen, vsa prizadevanja naše Zveze in Glavnega Saveza so ostala na mrtvi točki.

Zveza ni nikoli zamudila, da bi se po deputaciji ne informirala za vladine namere. Tako je počastil Ljubljano s posetom kak član vlade. To se je zgodilo tudi januarja 1926., ko se je mudil v Ljubljani takratni prosvetni minister g. Radić. Da se od vseh obetov — omenjam naj samo vprašanje kronskih penzionistov — ki ste jih čitali v dotičnem komuniqueju, objavljenem od Zveze v ljubljanskih dnevnikih, ni vresničil niti eden, čulimo predobro na lastni koži še danes. Nasprotno, g. Radić je zavihtel bič, da je še bolj padel po naših plečih in vi vsi veste, kako se je ob mnogih prilikah laskavo izražal o drž. nameščencih.

V dneh 6.—9. aprila 1926. se je vršil v Parizu kongres duševnih delavcev, ki se ga je udeležil za našo Zvezo njen predsednik g. Lilleg. Na tem kongresu naj bi se ustanovila centralna internacionalna zveza vseh zvez javnih nameščencev. Ker pa čas še ni bil dozorel, se je ustanovil le nekaj stalen odbor, ki naj bi pripravil teren za poglabitev organizacijske ideje. V ta odbor sta bila za Jugoslavijo kooptirana predsednik Glavn. Saveza dr. M. Jovanović in predsednik naše Zveze g. Lilleg. Ni važno vedeti, ali je ta odbor z delom že pričel in s kakšnim uspehom, dokler se ne prevede predhodna fundamentalna organizacija javnih nameščencev v vseh državah.

Budžet za leto 1926./27. je prinesel novo redukcijo drž. nameščencev. Ostalo je samo pri protestu, ki smo ga brzojavno sporočili v Beograd. Tudi intervencija Glavnega Saveza je ostala brezplodna.

Mesec junij je obetal izpremembo stanovanjskega zakona. Za državne nameščence je bilo predvideno zvišanje najemnin. Istotako se je izvedelo, da namerava vlada s posebnim zakonom podaljšati nestalnost drž. nameščencev še za tri leta. 12. junija smo vložili utemeljen protest proti obema nakanama. Dopolnjeni stanovanjski zakon sacer res ni s svojo ostrino pogodil vseh drž. nameščencev, marveč le tiste, ki imajo večja stanovanja, nestalnost držav. nameščencev pa se je kljub odporu Glavnega Saveza vendarle podaljšala.

S proračunom za leto 1926./27. za izplačilo razlik odobreni kredit 10 milijonov dinarjev je bil avgusta, ozioma septembra l. l. porabljen. Deležni so ga bili vsi oženjeni služitelji z deco in poleg teh še uradništvo, ki je službovalo leta 1915. v Južni Srbiji. Ako bo narodna skupščina votirala vsako leto za razlike samo 10 milijonov, jih bodo prejeli uradniki višjih grup I. kategorije čez 20 let. Zato bo treba temu vprašanju posvečati posebno pažnjo.

Mesec julij je prinesel poplave in ž njimi redukcijo draginjskih doklad. Naša Zveza je ukrenila takoj vse potrebno, čim je zaznala o nameravani redukciji, toda brez uspeha. Zato je storila 24. julija prenagljen sklep, naj bi se javni nameščenci umaknili iz javnega življenja in bojkotirali vsa kulturna, karitativna, športna in politična društva. Ta sklep, ki formalno nikdar ni bil izvršen, ker je bil neizvršljiv, bi moral sankcionirati z enakim ukrepom za se in ostale pokrajinske Zveze Glavni Savez. Sankcija pa navzlic mnogim urgentam ni došla, in slovenski javni nameščenci smo bili pred javnostjo za eno blamažo na boljšem. Po političnem časopisju se je pričela abecedna vojska, ki je, ker Zveza ni nanjo reagirala, kmalu zaspala.

Zveza si je tekom pretečenega leta ponovno prizadevala privabiti pod-svoje okrilje vse pri njej še neveljanjene organizacije. Zlasti in s posebno anketo, ki se je vršila 11. julija l. l., je skušala v eno samo močno organizacijo strniti devetero društev upokojencev. Na žalost se ji to še do danes ni posrečilo, čeprav je zadnje dni pristopilo društvo drž. vpokojencev in vpokojenk, ki je preneslo svoj sedež iz Celja v Maribor.

Po mnogih urgencah nam je končno Glavni Savez vendarle poslal novi osnutek svojega statuta, ki ga je posebni odsek pod predsedstvom g. dr. Ferjančiča temeljito predelal ter vrnil s svojimi izpreminjevalnimi predlogi 10. avgusta Glavnemu Savezu.

Ako bi kdo mislil, da vlada ni vodila račune o drž. nameščencih, bi bil v zmoti. Ministrski svet e donesel 23. julija rešenje, kako se imajo vesti v službi in izven nje. —

Oktober smo se obrnili na vse naše poslance s prošnjo, da vzamejo drž. nameščence v zaščito ter jim v narodni skupščini pribore izgubljene pravice. Inicijativo za analogen korak smo dali tudi Glavnemu Savezu in drugim pokrajinskim zvezam. V zadoščenje in zahvalo velja pripomniti, da sta narodna poslanca gg. dr. Pivko in Kremžar docela storila svojo dolžnost, le žal, da vladna večina za njuni izvajanji ni imela ušes. —

Od junija pa tja do 22. oktobra Glavni Savez na naše dopise, predstavke in depeše ni odgovarjal. V daljšem pismu z dne 22. oktobra navaja kot razlog, da razven od naše Zveze ni od nikoder prejel izpreminjevalnih predlogov k novemu osnutku njegovega statuta, tako da se tudi redna skupščina, ki je bila določena za 21. in 22. junij, ni mogla vršiti. Njegovo delovanje so prekinile počitnice, vrhu tega pa je s smrtjo dr. Dučića in častnega predsednika prof. Andonovića izgubil dva vrla delavca.

Vsem našim meritornim vprašanjem, zlasti vprašanju umaknitve drž. nameščencev iz javnosti, pa se je Glavni Savez previdno izognil. Obljubil je le, da bo pravočasno sklical konferenco delegatov, ki se je v resnici vršila 7.—9. novembra in čije potek vam je, cenjeni zborovalci, itak znan. Uspeh te konference je bila definitivna redakcija novih pravil za Glavni Savez, ki naj bi jih odobrila le še redna skupščina v Zagrebu 4. in 5. decembra l. l.

4. in 5. decembra se je v Zagebu vršila redna letna skupščina Glavnega Saveza, ki je dosegla uspeh s tem, da je odobrila novi statut, ki jamči vse pokrajinskim zvezam in Glavnemu Savezu za plodovitejšje delovanje.

Zveza je imela od 9. avg. 1925. do 30. decembra l. l. 28 sej, na katerih je opravljala tekoče posle ter sklepala o potrebnih ukrepih.

Prvi in zadnji glavni zbor delegatov se je vršil 15. novembra 1925.; dokazal je, da Zveza v takšni formi ne more delovati. Aparat je postal nepraktičen radi tega, ker se vsled nepristopa služiteljev in zvančnikov nista mogla konstituirati odbora teh dveh skupin. Petero odsekov je ostalo na papirju, z uspehom je začel in dovršil delo samo odsek za revizijo statutov pod predsedstvom gosp. dv. sv. dr. Ferjančiča. Ta odsek je imel osem sej. Zveza je priredila dva nepričakovano dobro obiskana informativna sestanka 6. junija v Celju in 10. oktobra v Mariboru, ki sta k živahnemu organizatornemu gibanju drž. nameščencev mnogo pripomogla.

Hvalevredno je omeniti, da je pristopilo k Zvezi profesorsko društvo — sekcija Ljubljana, društvo tobačnih upokojencev in upokojenk, sekcija poštnih, telegrafskih in čekovnih činovnikov ter društvo drž. upokojencev in upokojenk v Mariboru. V tem letu pa bo naše vrste po vsem pričakovanju okrepila še marsikatera druga organizacija, ki čaka danes še na potrebni sklep svojega običnega zbora. Z vso resnostjo se pripravlja na vstop Udruženje jugoslovenskega učiteljstva, poverjenišvo Ljubljana (s preko 2400 člani), ki se je zadnji čas pri redakciji novih pravil za Zvezo po svojih zastopnikih nad vse marljivo udeleževalo.

Ne bilo bi pravilno, ako s tega mesta ne naglasim inicijativnih predlogov društva drž. rač. in blagajniških uradnikov, ki je bilo pod predsedstvom g. Pirea Zvezi v veliko oporo, in krajevnih organizacij, zlasti za Celje in Maribor, ki sta stali z Zvezo v živahnih stikih.

Zamolčati pa ne smem tudi začasne izgube v osebi I. podpredsednika g. dv. sv. dr. Ferjančiča, ki je 9. decembra podal ostavko na svoje mesto, in čigar neprecenljiva zasluga je, da je privedel Glavni Savez in našo Zvezo na pravo pot reorganizacije. Prihodnji odbor bo moral postaviti vse sile, da to dragoceno delovno moč zopet pridobi.

Nova pota naše Zveze in Glavnega Saveza so utrta, uspehi pa se bodo pokazali tedaj, ko pridemo prav vsi drž. nameščenci do spoznanja, da si sami kujemo svojo usodo.

Blagajniško poročilo na občnem zboru Zveze z dne 2. januarja 1927.

Blagajnik g. Milan Paternoster je poročal tako: Blagajniško poročilo se razteza na leti 1925. in 1926., ker se je vršil zadnji občni zbor za l. 1924. koncem avgusta 1925.

Z 31. decembrom 1926. je bilo včlanjenih v O. Z.:

27 strokovnih organizacij s	3227 člani in
8 krajevnih organizacij z	998 člani
35 skupaj torej	4220 članov.

V poteku leta 1926. so na novo pristopile sledeče strokovne oziroma stanovske organizacije:

1. Društvo tobačnih vpokojencev in vpokojenk s . . . . . 412 člani
  2. Društvo profesorjev v Ljubljani z . . . . . 270 člani
  3. Sekcija poštinih, telegrafskih in čekov. činovnikov v Ljubljani s . . . . . 700 člani
  4. Maturantsko društvo poštinih prometnih, računskih in čekovnih uradnikov za Slovensko ozemlje s . . . . . 141 člani
  5. Društvo drž. vpokojencev in vpokojenk v Mariboru s . . . . . 300 člani
- skupno s . . . . . 1625 člani.

Odpadlo je samo društvo »Okrajnih in domenskih gozdarjev v Celju« s 30 člani.

Članarina se je plačevala v obče prav redno, tako da znaša zastanek samo relativno neznatno vsoto 2.031 Din.

Računski zaključek za leto 1925. dokazuje:

Na dohodkih Din 46.429,07; na izdatkih Din 44.085,52, tako da je znašal blag. ostanek Din 1443,55.

Računski zaključek za leto 1926 pa izkazuje: na dohodkih: Din 38.513,13, na izdatkih: Din 34.676,41, tako da znaša blag. ostanek Din 3836,72.

Cisto društveno premoženje je znašalo koncem leta 1926 Din 4132,72, in sicer znašajo aktiva Din 6132,72, pasiva Din 2000.—.

Provizorični proračun za leto 1927 se sestavlja z okroglo 3000 člani in z mesečno članarino po Din 1,50 za vsakega člana tako-le:

Dohodki . . . . . Din 52.867.—
Izdatki . . . . . > 52.200.—

Prebitok Din 667.—

Dalmatinski, zagrebški Savez in naše glasilo.

V št. 34 in 35 »Našega Glasa« smo popisali potek kongresa Glavnega Saveza, ki se je vršil v dneh 5. in 6. decembra l. l. V »Vestniku« je pomnjeno, da je poročevalec, ki smo ga poslali na kongres, opisal samo vrše s kongresa in o njegov potek, to pa popolnoma objektivno. Da pa vsak poročevalec gleda s svojimi očmi, so dokazale tudi dnevne politične novine; časopisi so celo videli in slišali, da je kot prvi pozdravil kongres — g. dr. Benkovič! Je vožigled neinformiranosti večine slovenskih delegatov popolnoma pravilno, da nam pošilja bratski dalmatinski Savez tudi svoje mnenje o tem razkolu. Vsakdo ve za svoje. Nitj ne mislimo, da bi se vživel v vlogo razsodnika — poudarjamo ponovno, da ne piše tega O. Z.! — pa tudi nečemo, da bi se komu delala krivica po naši zaslugi. Zato objavljamo pismo, ki smo ga prejeli, brez strahu in brez stida tudi našim p. n. bralcem v informacijo. Dovoljena naj nam bode samo opazka, da nam gospodje ne smejo štetj le preveč v zlo, če povemo, da nismo ne zlobni, ne naivni, kadar si ne moremo tolmačiti gest in kadar slišimo, pa vendar ne razumemo.

Pismo se glasi:

Savez Javnih Nameštenika u Zagrebu zatražio je još 1925 godine na kongresu v Ljubljani, da bude primljen u glavni Savez, pa stoga nije istina, da mu se žurilo na vrat i na nos, bez odobrenja skupštine i nenadano, baš prigodom zagrebačkog kongresa, da bude učenjen u Glavnom Savezu.

Glavni je Savez obećao tek u septembru 1926 godine, da će Savez Javnih nameštenika u Zagrebu učlaniti, ali pod uvjetom, da se odcepi samoupravni i ostali nedržavni činovnici, članovi Saveza u Zagrebu. Ove je isti i odvojio, te je ponovno zatražio prijem u Glavni Savez samo za državne nameštenike. Glavni Savez opet ih ne prima, već im javlja, da će se to pitanje raspravljati nakom odobrenja novih pravila na kongresu. Oni su uložili žalbu, koju su u prepisu dostavili i Zvezi drž. namešč. u Ljubljani, a kojom traže da se o njihovom prijemu ima odlučiti prije prelaza na dnevni red kongresa.

Sarajevski i dalmatinski savez javili su pismeno prije kongresa Savezu u Zagrebu da je njegova žalba opravdana, te da se i oni istoj pridružuju. Osim toga pišući je Savez pismom 15. novembra 1926 godine Br. 68/26 zamolio i Zvezu u Ljubljani, da podupre prijem zagrebačkog saveza u Glavni savez.

Dosljedno tomu predsjednik dalmatinskog saveza prvog dana kongresa još prije podne zatražio je, da Zagrebački Savez bude učenjen u Glavnom savezu, a predsjednik Glavnog Saveza obećao je, uz odobrenje kongresa, da će se to pitanje raspravljati poslije podne istog dana, prije prelaza na dnevni red kongresa. Poslije podne dočim prošao je na dnevni red, a na proteste predsjednika Katunarića nije se osvrnuo, čak nije hteo dati riječ nijednom dalmatinskom delegatu, pa su ovi u znak protesta napustili kongres. Taj korak opravdali su istog dana u zagrebačkim novinama.

U gornjem smislu imao bi se ispraviti izvještaj glavnoga Saveza. Nikako se ovaj važni moment kongresa ne smije mimoći. Preko njega prošao je i sam predsjednik Glavnog Saveza g. Dr. Jovanović u svom izvještaju u beogradskoj novini »Vreme«, pa dok možemo naslućivati razlog te šutnje sa strane g. Dr. Jovanovića, nikako ne svačemo zašto je izvještitelj Našega Glasa to propustio. Ovaj izveštava samo, da je došlo do prepiranja između gosp. Jovanovića i Katunarića, a da Slovenci neznaju zašto. Da nije ovo zlobno rekli bi smo da je naivno. Mi možemo predpostaviti, da Slovenci ne poznavaju srpsko-hrvatski, čak da im nije — po dužnosti — uprava Zveze saopćila goriopisani spor između Saveza i Javnih Nameštenika i Glavnog Saveza, ali smo uvjereni, da je predsjednik g. Lilleg u stvari bio potpuno upućen, dapače i on je podupro predlog Katunarića, za prijem Zagrebačkog Saveza u Glavni Savez.

Danas pak Taj List u članku »Glavni Savez in mi« zastupa mišljenje, da predsjednik glavnog saveza g. Dr. Jovanović postupao je ispravno u sporu zagrebačkog Gl. Saveza i čudi se zašto su se dalmatinski delegati toliko zauzeli za Savez Javnih Nameštenika u Zagrebu ili tkako Taj List voli ga nazvati »Benkovićeva Skupina«.

Čovjek, kojemu pred očima lebdi samo interes organizacije solidarnosti i rada, koji se ne boji nijedne pretnje, pa ma skoje strane dolazile i kakve god bile, vedra čela, da vrši samo svoju člansku dužnost i da zastupa na hiljade svojih kolega, koji u bijedi čekaju spas od njihovih odabranih delegata, čisto se pamet budi, kad čita takova i slična prebacivanja i netačnosti. Budite uvjereni Vi takovim radom nećete nikada izlječiti rane, one su još veoma duboke i trebaju mnogo i mnogo njege, ali od drugih ljudi i drugim iskrenijim načinom. Znaite, da organizacije nijesu ni Lilleg, Benkovič ni Katunarić itd. jer su to samo ljudi — prolaznici, koji dok vrše predsjedničku dužnost uživaju povjerenje članova organizacije, inače odlaze.

Mi imamo dosta vlastitog ponosa, pa nedozvoljavamo, da nitko omalovažava naše predloge, da nam se uskraćuje riječ itd., dočim smo na žalost, mnogo i mnogo toga na kongresu vidjeli kako delegati gutaju neznamo dali iz straha ali kojeg drugog razloga?

Palo je na kongresu par vrlo umjesnih predloga, ali predsjedatelj nije ih hteo staviti na glasanje, pa ne samo, da nije odnosni predlagatelj od toga pravio pitanje, on je čak poslije odobravao protivni predlog ili je šutio. To znači sam sebi pljuvati u lice ili u najmanju ruku sjediti na dvije stolice.

Sarajevski delegati, koji su se pismeno pridružili žalbi zagrebačkog Saveza, takodjer nijesu na kongresu vidno poduprli naš predlog moguće stoga što njihov predsjednik nije bilo prisutan, pa ni njima nije uprava mišta priopćila o sporu između zagrebačkog i Glavnog Saveza.

Ovo je opet jedan propust uprave, pa moramo bolno konstatirati, da je rad pokrajinskih saveza vrlo površan i manjkav. Da se više radi u općem činovničkom interesu da se sve naše stvari uzimaju sa više volje i mara, a manje pazi na lične interese i položaje, danas bi smo mi bili kud i kamo volje situirani, pa i ovo godšnji rezultat kongresa nebi bio negativan! Nebi se bilo dogodilo, da kongres svrši bez jedne rezolucije, bez zapisnika, bez ustanovljenja glasova prisutnih delegata, a sa puno parade, banketa i zabava itd. itd.

U članku »Letošnja Skupština Gl. Savza« i baš na vršetku treće i početkom četvrte stranice Našega Glasa izvještaj je opet iskrivljen, pa molimo da se ovako ispravi:

Pri svršetku prvoga dana kongresa došao je predsjednik i tajnik dalmatinskoga Saveza u vestibulu sabornice, da se zahvali domaćinu zagrebačke udruge činovnika g. Dr. Brataniću za lju-

bezni prijem. Zamolili su da se ovoga pozove iz dvorane i došavši zahvalili su mu se najsrdačnije međutim dočulo se, da su ovi u vestibulu, gdje je došlo više delegata iz dvorane pozvati ovu dvojicu da se povrate. Pošto su nekoji kategorično tvrdili, da je g. Lilleg postavio ponovno pitanje o prijemu zagrebačkog Saveza, što je ovaj i potvrdio, te da je predsjedatelj čak i na to pristao, ušli su g. Katunarić sa još dvojicom dalmatinskih delegata u dvoranu. Kasnije su se uvjerali, da sve to ne odgovara istini, a da će pitanje prijema zagreb. Saveza doći na red tek na »eventualijama« tako, da sutradan nijesu više prisustvovali kongresu, a kad je pri eventualijama predsjedatelj potaknuo to pitanje svi su se dalmatinski delegati vratili u dvoranu i o stvari raspravljali, ali opet sa negativnim rezultatom. Ovdje je važno naglasiti jednu činjenicu, koju je Naš Glas hotimično ili neotimično izostavio. Kad je predsjedatelj stavio na red pitanje o prijemu zagrebačkog saveza, predsjednik g. Lilleg u ime slovenske organizacije postavio je predlog, da se zagrebački savez primi u sklop Glavnog Saveza. Na primjedbu predsjedatelja g. Dr. Jovanovića da treba skupština zagrebačkog saveza da odluči o tom prijemu, g. Lilleg odgovorio je da je sigurno da je to-skupština već predložila i odobrila i da on ostaje pri svom predlogu.

Smiješna bi bila, da nije žalosna tvrdnja Našega Lista, da je skupština odobrila stanovište predsjedatelja da zagreb. savez ne bude primljen u Glavnom Savezu. Nitj je predsjedatelj to pitanje stavio na glasanje, niti se je glasovalo. On je jedino pitao, da li se kongres slaže time, a nekoliko ih je vikalo »takoje« i piskalo rukama, dok je većina šutila. Sliiep bi trebalo biti porred oba oka, a potpuno gluh, da netko može drugačije to tvrditi.

(Dalje prihodnjić)

Upokojenci.

Iz članka v Našem glasu št. 33, ki ima nadpis: »A tako!« je razvidno, da državne nameščence zato tako hudo mrcvarijo in stiskajo, ker niso državotvorni.

To menda velja tudi za upokojence, ker bi jim sicer dali kar jim gre, posebno storo-upokojencem.

Jaz pravim, in z mano gotovo soglašajo vsi ostali, da smo še preveč državotvorni, ker bi sicer šli tisto pot, h kateri nas hoče večina merodajnih činiteljev, po največ politiki-demagogi, prisiliti, da bi namreč bili korumpirani, da bi si tako omogočili boljši obstoj življenja.

Nimamo nič zoper državo, ki jo ljubimo, pač pa sovražimo tiste činitelje in jih preziramo, ki poznajo samo sebe in svoje potrebe, a druge zaslužene državljane pustijo v neznosni bedi. To niso državotvorci, temveč državni grobokopi.

Država je kakor velik stroj, katere gonilna moč so drž. nameščenci. Vsak stroj pa rabi dovolj mazila, sicer je kmalu defekt.

Vedite pa gospoda, ki nam kruha ne priviščite, da sila rodi silo in odpor in pomislite, kako se je že marsikatero nasilje maščevalo. Kako je na pr. bivša ruska diplomacija klaverno končala s svojim pritiskom in preganjanjem!

Ali mar mislite, da smo slepi in da ne vidimo, v kakšem razkošju živijo tisti, ki jim je prilika dana, da na račun drugih zanjejo in vživajo?!

Ako so med nami »nevredni«, iztrebite jih, pa pravično ne pa strankarsko; drugim zaslužnim pa pustite živeti, pa ne bomo samo državotvorni ampak bomo tudi vas, ki krmarite, spoštovali.

Ivan Robinšek, drž. upok.

10 zapovedi našim članom.

1. Govori slabo o svojem društvu ob vsaki priliki, ki se ti nudi!
2. Zažugaj vedno z izstopom iz društva, ako ti kaj ne ugaja!
3. Pripoveduj vsakemu natančno, da z delovanjem društva nisi zadovoljen. Pojasi vsakemu nečlanu, kako bi moralo biti, samo pri društvenih sejah tega ne povej!

4. Če si se s kakim društvenikom skregal, tedaj naj nosi krivdo društvo!

5. Ne govori nikoli dobrega o odborniku, ki ti skuša pomagati, temveč le povej, da to delajo le zgolj iz častihlepnosti in v lastni prid! Nikar pa ne napravi koraka v korist društva, da se ti ne bo moglo ravno isto očitati!

6. Po možnosti se izogibaj društvenih sej in shodov, pa tembolj vpij, če se sklepa o zadevah, ki ti niso všeč!

7. Ne plačuj članarine!

8. Če si pametnejši kot drugi, pazi na vsak pogrešek funkcionarjev ter jih pošteno obdelaj. S tvojo boljšo pametjo čakaj!

9. Ne pozabi nikdar iz »principijelnega stališča« nasprotovati, kajti to je največja naslada v društvenem delovanju; brez tebe bi vse za-spalo!

10. Če slučajno pogodejo tebi prav, tedaj nasprotuj, kajti drugače ne bi bil ti tisti, ki vse bolje vel!

Kdor ne plačuje naročnine, je brezvestnej, ki bo dajal odgovor za svoj do'g!

Vestnik.

Tudi »Činovnički Glasnik« se namerava preobraziti, tako javlja Glavni Savez v svoji okrožnici z dne 26. decembra l. l. Poziva na naročnino

in prosi prispevkov tudi v slovenščini, ki pa morajo biti spisani s strojem. Dolžnost vsake organizacije je, da naroči vsaj po en izvod tega centralnega glasila. Pravilno pa je, kar naglašajo okrožnica naše »Zveze«, da organizacije ob propagandi za to glasilo ne smejo puščati iz vida moralnih in materialnih interesov našega strokovnjaka in stanovskega tiska. Mi mislimo tu na »Naš Glas«.

Glavni Savez kaže, da namerava pričeti z resnim delom. Z okrožnico z dne 26. decembra 1926 poziva vse Zveze naj se organizirajo po enotnem statutu. Za vzor statuta navaja pravila, ki jih je pravkar osvojila Zveza drž. uradnikov za Slovenijo. Ker pa hoče Glavni Savez vedeti, koliko armade ima za seboj in kakšna armada je to, zahteva od vseh Zvez, da mu sporoče: koliko članov ima vsaka Zveza; imeti hoče tudi imenik vseh članov; zahteva pa tudi kratek historijat vseh včlanjenih organizacij. Zanimivo je tudi vprašanje, koliko je še vseh neorganiziranih nameščencev. Naša Zvenza je poslala v tem zmislu na vse organizacije okrožnico, v kateri zahteva od organizacij vse te podatke, da jih v določenem terminu pošlje Glavnemu Savezu. Pričakujemo, da se bodo vse organizacije temu pozivu odzvale točno in o pravem času. Vsekako so ti statistični podatki prva podlaga za nadaljne temeljite in smotreno delovanje centrale, ki mora najprej zbrati vse niti v svoji roki, da jih preizkusi na vsak migljaj po kvaliteti in po reagiranju.

Poslovilnica. S 1. januarjem je stopil v pokoj g. M. Kostanjevec, dvorni svetnik pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani. Koalirana društva finančnih uradnikov so priredila 15. jan. njemu

v čast poslovilni večer v Ljubljanskem dvoru. Kako spoštovan, čislán in priljubljen je bil g. dvorni svetnik Kostanjevec med svojim uradništvom, je pokazala imponantna udeležba uradništva iz vseh panog finančne uprave. V prisrčnih govorih so se od slavljenca poslavljali zastopniki vseh strok; poudarjala se je osobito njegova stanovska zavest, poštenost, odkritosrčnost in dobrohotnost. Tudi mi se pridružujemo izrečenim napitnicam ter kličemo: Bog Vam nakloni v težko zaslužnem poklju obilo mimih in srečnih dni! Naj zlati večer Vašega življenja sladka zavest, da je ni na vsej poti od jutranje do večerne zarje najmanjše pege, ki bi Vam utegnila zažemni pogled in otežiti plemenito srce!

ORIGINALNE barve, matrice (kože) voščenj papir za Gestetner Cyklostil, specialni papir za razmnoževanje, se dobi vedno in najceneje pri

LUD. BARAGA, Ljubljana,

Šelenburgova ulica 6.

Telefon 980.

TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Močna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

Priporoča se cenj. občinstvu špacerijska trgovina

Leskovic & Meden

LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh

pisarniških in šolskih potrebščin

:: Gostilna pri „Kolvratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špacerijske robe.

Tvrška ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata raznovrstno jesensko in zimsko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Razširjajte

„Naš Glas“!

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg št. 17.

Dežniki

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba

Popravila, preobleke.

Najboljši

šivni stroji in

kolesa znamk

Gritzner in Adler

ter švicarski pletilni stroji „Dubiel“

za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

Obiščite novo urejeni oddelek za

gospode

Trpežno blago

Najnižje cene

Modna trgovina

za dame in

gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

Najnižje cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špacerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov** in **predpražnikov**. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše **čevlje vseh vrst** po meri in naročilu. — **Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!**

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!

Izdaja Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.